

Kristīne Kuzņecova, Bc.sc.soc.
Latvijas Universitātes Muzeja krājuma glabātāja palīdze

Ernesta Foldāta albums ar diplomiem un ilustrācijām

15. maijā atzīmējot latviešu orhideju pētnieka Ernesta Foldāta (1925-2003) 95. dzimšanas gadadienu, par maija mēneša priekšmetu LU Muzejs ir izvēlējies Foldāta veidotu albumu ar saviem diplomiem un sertifikātiem (iegūtiem Venecuēlā un Latvijā), dažu paša atklātu orhideju sugu fotoattēliem un daudzu paša atklātu orhideju sugu zīmējumiem. Albuma digitalizēta versija pieejama [LU e-resursu repozitorija LU Muzeja sadalā](#) un [LU Muzeja vietnē](#).

Profesors Ernests Foldāts un docents Alfons Piterāns LU Botāniskā dārza palmu mājā 1990. gada septembrī (LU Muzeja arhīvs)

Šo albumu Ernests Foldāts sastādījis 1990. vai 1993. gadā, viesojoties Latvijā, lai **lasītu lekcijas kā viesprofesors Latvijas Universitātes Bioloģijas fakultātē**. Šajā laikā viņš augstā zinātniskā līmenī latviešu valodā nolasījis vairākus lekciju kursus: Tropu ekoloģiju, Algoloģiju, Tuksneša ekoloģiju un Orhideju ekoloģiju. Lasītos kursus viņš bagātīgi ilustrēja ar diapozitīviem un citiem uzskates materiāliem. **Albums ilustrē** Foldāta dzīves laikā saņemto prēmiju, apbalvojumu un diplomu kolekciju un plašo viņa atklāto orhideju sugu klāstu ilustrāciju veidā Venecuēlas Dabaszinātņu biedrības (Sociedad Venezolana de Ciencias Naturales) izdevumos, Venecuēlas botāniskajos rakstos (Acta Botanica Venecuela), laikrakstos Novedades Cientificas un Catasetum.

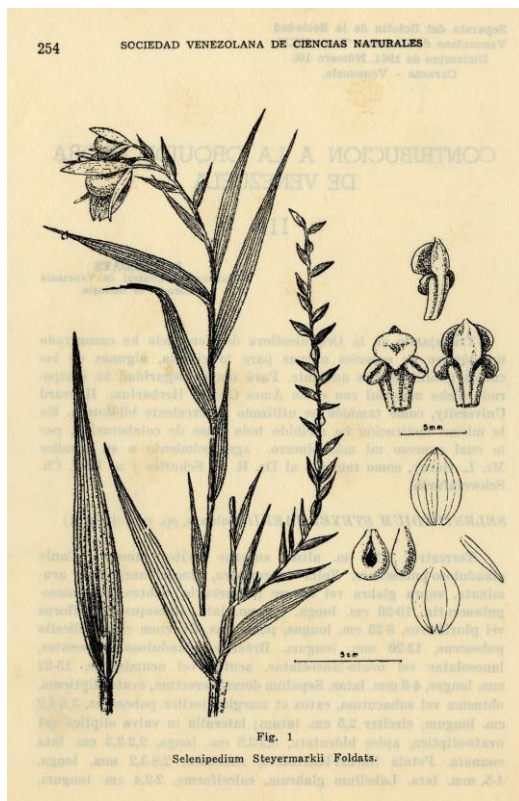
Ernesta Foldāta atklātā orhideju suga *Cattleya patini* var *patini* (Cogn.) Aulisi & Foldats (Ernesta Foldāta albums LU Muzeja arhīvā)

1925. gada 15. maijā dzimušā Ernesta Foldāta bērnība un jaunība aizvadīta **Liepājā** vispirms pamatskolā, un tad arī 3 gadus Liepājas ģimnāzijā, no kuras viņš ticis iesaukts Latviešu leģiona 15. divīzijā. Otrā pasaules kara laikā nonācis Vācijā, 1945. gadā pabeidzis Ēbenveileras latviešu ģimnāziju. Tad līdz 1948. gadam studējis matemātiku Alberta Ludviga universitātē Freiburgā, līdz šī gada oktobrī emigrējis uz **Venecuēlu**, kur studējis bioloģiju Venecuēlas Centrālajā universitātē līdz pat 1954. gadam. Pēcāk studijas turpinājis tajā pašā universitātē, paralēli mācoties un izstrādājot doktora disertāciju Harvardas universitātē ASV.

Ernesta Foldāta 1954. gadā iegūtais Venecuēlas Centrālās universitātes absolventa diploms (Ernesta Foldāta albums LU Muzeja arhīvā)

Doktora grādu Ernests Foldāts ieguvis 1964. gadā par Venecuēlas orhideju pētījumiem. Papildinot un pārstrādājot savu doktora darbu, sastādījis Venecuēlas orhideju floru, kas publicēta 1969.-1970. gados. Foldāts ir atklājējs 70 zinātnei iepriekš nezināmu orhideju sugām.

Ernesta Foldāta ilustrācija Venecuēlas Dabaszinātņu biedrības (Sociedad Venezolana de Ciencias Naturales) izdevumā (Ernesta Foldāta albums LU Muzeja arhīvā)

Par savu darbu un piensumu orhideju izpētei, Ernests Foldāts ieguvis vairākus **apbalvojumus**:

- 1964 Starptautisko Kreolas prēmiju zinātnē
- 1965 Venecuēlas Centrālās universitātes Zinātņu fakultātes Zelta medaļu un diplomu
- 1974 Venecuēlas Centrālās universitātes dibinātāja Hosē Marijas Vargasa pirmās klases ordeni
- 1982 Venecuēlas botānikas tēva Henrija Pitiera pirmās klases ordeni par sasniegumiem dabas aizsardzībā
- 1983 Diplomu “Simon Bolivar” sakarā ar Venecuēlas atbrīvošanas varoņa Simona Bolivāra 200 gadu atceri
- 1989 Goda diplomu “International Federation of Scientific Societies” Parīzē
- 1991 Latvijas Universitātes Goda doktora nosaukumu
- 1993 Ievēlēts par biedru prestižajā starptautiskajā Linneja biologu biedrībā Anglijā
- 1993 Ievēlēts par Latvijas Zinātņu Akadēmijas Ārzemju Goda locekli
- 1994 Hosē Marijas Vargasa pirmās klases ordeni (otrreiz)
- 1998 Venecuēlas Centrālās universitātes Francisko de Venazi ordeni
- un citus apbalvojumus, kurus var aplūkot [LU e-resursu repozitorijā LU Muzeja sadalā](#) un [digitalizētajā Ernesta Foldāta albuma versijā](#).

Strādājot Venecuēlas Centrālajā universitātē, Ernests Foldāts līdz 1968. gadam pildījis nozīmīgus **administratīvus amatus** – Botānikas departamenta un Bioloģijas skolas direktora, dekāna,

dažādu padomju un komisiju locekļa. Tajā pašā laikā **lasījis lekcijas un vadījis nodarbības** tādosursos kā Ievads bioloģijā, Vispārīgā botānika, Augu morfoloģija, Zemāko augu sistemātika, Jūras botānika, Fikoloģija, Vispārīgā ekoloģija, Orhideoloģija, Augsnes ķīmija un citi. Ar zinātnisko darbību Ernests Foldāts turpināja nodarboties arī pēc aiziešanas pensijā.

Ernesta Foldāta albums un citi ar viņu saistīti materiāli glabājas **LU Muzeja [Botānikas un mikoloģijas kolekciju](#)** telpās Kronvalda bulvārī 4, pirmajā stāvā.

Izmantotais informācijas avots:

[Kondratovičs, R. \(2003. gada 24. februāris\). In memoriam ERNESTS FOLDĀTS \(1925. g. 15. maijs–2003. g. 15. janvāris\). *Zinātnes vēstnesis*, 4 \(254\).](#)